

HOMILIE MGR. JOHAN BONNY, BISSCHOP VAN ANTWERPEN HOOGFEEST TENHEMELOPNEMING VAN MARIA

**Onze-Lieve-Vrouwekathedraal Antwerpen
Hoogmis, 15 augustus 2015, 10.30 u**

Apok. 11, 19a ; 12, 1.3-6a.10ab

1 Kor. 15, 20-27a

Lc. 1, 39-56

Broeders en zusters,

In het voorbije jaar liep op de VRT een reeks uitzendingen over de geboorte van kinderen in verschillende landen en culturen. De beelden en de commentaar waren van fotografe Lieve Blancquaert. Ze reisde de wereld rond om te zien hoe moeders het leven schenken aan een nieuwe kindje. Onlangs gaf ze mij het fotoboek van de TV-reeks, met als titel *Birth Day*, letterlijk: geboortedag. Het zijn pakkende foto's. Ze maken een heel sterke en vaak tegenstrijdige indruk. Enerzijds laten ze zien hoe alle geboortes op elkaar lijken. Een moeder is een moeder, een boreling is een boreling, een navelstreng is een navelstreng, moederliefde is moederliefde, waar ook ter wereld. Anderzijds laten de beelden zien hoe hemelsbreed het verschil kan zijn tussen een geboorte in een rijk of in een arm land, onder een schamel afdak of in een hoog technisch ziekenhuis, in een kindvriendelijke omgeving of onder bedreigende omstandigheden. Zo trof mij het beeld van twee moeders in Afrika; ze liggen met twee op een eenpersoonsbed, ieder met haar pasgeboren baby naast zich. Meer ruimte was voor beiden niet beschikbaar. Of het beeld van een verloskamer in West-Bengalen, waar zo goed als geen medisch materiaal voorhanden is en vooral geen medisch personeel. Of het beeld van een half aangeklede moeder met haar baby in een krottenwijk van Rio de Janeiro.

Vandaag vieren we het hoogfeest van de Tenhemelopneming van Maria. In Gods eeuwigheid is haar leven tot voltooiing gebracht. Haar vragen zijn voorbij. Haar levensweg heeft zijn laatste geheim prijsgegeven. Toen Jezus aan het kruis hing, zegde Hij tot Johannes: *'Ziedaar uw moeder'* (Joh. 19, 27). Met Johannes en heel de kerkgemeenschap kijken we vandaag naar Maria, onze hemelse Moeder. Haar moederschap bleef niet tot één kind beperkt. Door zijn opstanding uit de dood maakte Jezus haar tot moeder van alle gelovigen en tot moeder van alle mensen. Ja, iedere gelovige en iedere mens mogen haar aanspreken als 'moeder' en een beroep doen op haar voorspraak bij God. Ja, velen doen op haar voorspraak een beroep, veel meer dan wij denken of vermoeden.

In de voorbije maanden ging ongeveer geen dag voorbij zonder dramatische verhalen van mensen op de vlucht of op zoek naar een ander land om in te wonen. De druk op de grenzen van Europa wordt met de dag groter. Langs alle mogelijke en onmogelijke wegen proberen vluchtelingen in Europa binnen te komen. Tot een paar maanden geleden leek het probleem zich te beperken tot de Middellandse Zee. In de voorbije maanden nam de druk overal toe. In de voorbije weken kwamen ook de Griekse eilanden en zelfs het Kanaal tussen Frankrijk en Engeland regelmatig in het nieuws. Het Kanaal en Calais: het is vlakbij onze deur. Morgen kan het ook om de haven van Antwerpen gaan. Vandaag kunnen wij moeilijk het feest van Maria vieren zonder te denken aan haar kinderen op zoek naar een veilige plek om te leven. ‘Waar blijft de Kerk nu?’ vroeg iemand in een krant. Het is een terechte vraag. De Kerk is immers in vele opzichten betrokken partij in deze pijnlijke situatie. Ik wil slechts drie raakpunten vermelden.

Om te beginnen zijn vele vluchtelingen op zoek naar een ander en veiliger land zelf christenen. Omdat ze christelijk gedoopt zijn, lijden ze in hun thuisland onder bedreigingen en beperkingen van allerlei soort. Ze worden door niemand verdedigd. Zij trekken in hun land steeds meer aan het kortste einde. Het is het verhaal van vele christenen uit het Midden-Oosten of uit Noord-Afrika. In de voorbije decennia zijn nog nooit zoveel christenen het slachtoffer geweest van vervolging en geweld. Zij kloppen op de deur van hun christelijke broers en zussen in Europa in de hoop dat zij hen tenminste zullen steunen. Ze rekenen op de banden waarover Jezus spreekt in het Evangelie: banden van wederzijdse zorg tussen mensen, ongeacht hun kleur of afkomst. Vanmiddag zullen in België om 12 uur de klokken van alle kerken luiden in solidariteit met de vervolgte christenen, met name in het Midden-Oosten.

Vervolgens is de Kerk aanwezig in ongeveer alle landen waaruit vluchtelingen vertrekken. Soms is de Kerk daar al heel lang en massaal aanwezig, soms nog niet zo lang en meer kleinschalig. Door de oprichting van scholen, ziekenhuizen, sociale centra of solidariteitsacties proberen christenen er bij te dragen tot een meer humane samenleving. De grote knoop ligt immers daar: bij de zeer gebrekkige omstandigheden waarin mensen ter plaatse moeten leven, bij de onwil of onmacht van plaatselijke beleidsmakers, bij de rampzalige gevolgen van ideologische kortzichtigheid, bij de onrechtvaardige structuren die maken dat de armen steeds armer worden en de rijken steeds rijker. Zolang we deze plaatselijke problemen niet wereldwijd samen kunnen aanpakken, blijft het dweilen met de kraan open. De kritiek van bijvoorbeeld paus Franciscus op een mondiale economie van de uitsluiting is geheel terecht, ook al komt die boodschap niet sympathiek over.

Tenslotte is de Kerk en zijn christenen actief in vele concrete projecten van internationale steun en solidariteit. In ons bisdom ontmoet ik steeds weer mensen die vrijwillig meewerken aan acties voor een meer humane wereld, vaak op een kleinschalige maar heel efficiënte manier: studiebeurzen voor Armenië, de preventie en behandeling van aidspatiënten in Afrika, solidariteitsacties met de Palestijnse bevolking, hulpgoederen

voor Oost-Europa of voor het Midden-Oosten, ontwikkelingsprojecten in Brazilië en andere landen van Latijns-Amerika, sociale projecten met vrouwen en kinderen in India, geneesmiddelen en medische apparatuur voor Afrika, vrijwillige onderwijsopdrachten in ontwikkelingslanden, de adoptie of sponsoring van een kind uit een ontwikkelingsland, de juridische en materiële ondersteuning van migranten, Nederlandse taallessen voor nieuwkomers: het is een heel lange lijst. Ik wil hier graag mijn grote dank en waardering uitspreken voor iedereen in ons bisdom die op een concrete manier aan zulke projecten meewerkt, vaak ongekend of ongezien. Deze projecten geven inhoud aan de nieuwe vormen van solidariteit die onze wereld nodig heeft. Alleen door de versterking van deze nieuwe solidariteit kan onze wereld menselijker worden, kunnen jongeren in hun thuisland aan een veilige toekomst werken, en kunnen wijzelf gelukkiger worden. Zonder deze nieuwe vormen van solidariteit blijven vele mooie woorden holle retoriek of lege beloften.

In de komende dagen vertrek ik voor een week naar Nigeria, samen met een priester uit Nigeria die in Antwerpen werkzaam is. Samen met hem wil ik een bezoek brengen aan het bisdom en aan de bisschop van Onitsha, Mgr. Valerian Okeke. Ook Nigeria komt vaak in het nieuws wanneer onschuldige slachtoffers vallen. Graag wil ik de verbondenheid tussen ons bisdom en hun bisdom versterken. Het zijn concrete stappen die wij als christenen kunnen zetten tegen een achtergrond van vele zorgen en niet ingevulde verwachtingen.

Vandaag vieren we het hoogfeest van Maria Tenhemelopneming. Hoe kunnen wij Maria het beste vieren? Misschien wel hierdoor: door recht te doen aan haar moederschap en aan haar moederhart. Kan zij in de hemel een ander verlangen koesteren dan dat alle kinderen in deze wereld mogen opgroeien tot gelijkwaardige en gelukkige mensen?

Amen.

+ Johan Bonny
Bisschop van Antwerpen